

Til Norske Tog

Jernbanealliansens innspill til Norske Tog sin høring om anskaffelser av nye fjerntog

Jernbanealliansen viser til brev fra Norske Tog sendt til en rekke høringsinstanser den 14. juni 2021 og vil gjerne få komme med våre innspill.

Hovedpunkter fra Jernbanealliansen:

- **kapasiteten på fjerntogmateriallet styrkes betydelig utover det som er skissert i høringsdokumentet**
- **Norske Tog må ivareta behovet for togmateriell til grensekryssende persontog**

Jernbanealliansen jobber for at jernbanens rolle i den norske transportsektoren styrkes og vi ser at en betingelse for å lykkes med dette er at det finnes tilstrekkelige og tilpasset togmateriell for å ta etterspørselsvekst. Det er både beregnet og man kan anta sterk etterspørselsvekst i togtrafikken i årene som kommer som følge av:

- planlagte nye rutetilbud
- endrede reisevaner og holdninger til å velge miljøvennlige transportformer¹
- reiselivsnæringens behov for mer miljøvennlige transportformer²
- behovet for klimakutt i tråd med norske utslippsmål.
- EUs satsing på å styrke jernbanens rolle i samferdselspolitikken³

Per i dag er mangel på togmateriell en barriere mot å få på plass et større tilbud av nattog og grensekryssende fjerntog. Det gjør at jernbanesektoren og reiselivsnæringen går glipp av gode muligheter til å spille en større rolle i den norske omstillingen mot et lavutslippssamfunn og til å styrke sin eget konkurransegrunnlag. Ettersom bestilling av nytt togmateriell krever langsiktig planlegging må Norske Tog allerede i dag planlegge for og bestille opp tilstrekkelig togmateriell til å dekke større endringer i reisevaner og samferdselspolitikk.

Norske Tog må ivareta behovet for grensekryssende persontransport i sitt togmateriell

Det bør tas høyde for at det satses sterkt på å styrke jernbanens rolle i Europa i lys av EUs Green New Deal mot 2030. Norge har også gjennom intensjonsavtalen for Trans Europe Express (TEE 2.0) sluttet seg til ambisiøse europeiske planer om nye direkteforbindelser mellom de store byene. Det er ennå ikke avklart hvordan den grensekryssende togtrafikken skal stimuleres, blant annet hvilken rolle myndighetene skal ha i dette. Det er likevel ganske klart at det trengs togmateriell for å kunne øke denne togtrafikken. Vi vil foreslå at Norske tog i sine anbudspapirer skisserer en opsjon på togmateriell for hurtige tog for trafikken mellom Oslo, Stockholm og

¹ <https://www.facebook.com/groups/togferie/about>

² <https://business.visitnorway.com/no/strategi-for-norsk-reiseliv/>

³ https://europa.eu/year-of-rail/index_en

København, en opsjon som eventuelt kan utløses etter at det er gjort nærmere avklaringer om denne trafikken. I tillegg bør Norske tog gå i dialog med Trafikverket angående togmateriell for eventuell kjøring av nattog mellom Oslo og kontinentet

Kapasitet på sitteplasser

Kapasiteten på sitteplasser kan se ut til å være betydelig lavere enn de skisserte behovene i årene framover tilsier. Dagens trafikkpakker tilsier et høyere behov enn de 5750 setene som er skissert i dokumentet og man må i tillegg ta høyde for ytterligere behov som følge av økende etterspørsel både innenlands og på grensekryssende trafikk.

Kapasitet på nattog/soveplasser

Tilbudet på sovevogner er særlig mangelfullt i dag. Sovekupeene var før pandemien kontinuerlig fullbooket og det er ingen muligheter for reiselivsnæringen til å kunne tilby tjenester som inkluderer reiser med tog på grunn av manglende kapasitet. Det er vesentlig at kapasiteten styrkes betraktelig. En dobling av kapasiteten kan være et riktig nivå å legge seg på, men det bør i tillegg legges inn framtidig behov fra grensekryssende trafikk.

Differensiering mot ulike kundegrupper:

I kravspesifikasjonene ser det ut til at behovet for et differensiert togtilbud som kan nå ut til ulike kundegrupper er godt ivaretatt. Imidlertid ser det ut til å være noe mangelfullt på oppbevaring av bagasje og sykler. Hvis jernbanen skal spille den rollen som norsk reiselivsbransje er avhengig av for å nå egne bærekraftsmål så må bagasjebehovet være godt ivaretatt.

Still krav til energiforbruk og materialvalg

Jernbanealliansen ser det som selvsagt at det stilles krav til lavest mulig energiforbruk i materiellet som bestilles. I tillegg må også Norske Tog som stor offentlig innkjøper stille sirkulære krav med tanke på levetid, reparerbarhet og materialvalg inn i produksjonen.

Om Jernbanealliansen

Jernbanealliansen består av ni organisasjoner som ønsker å fremme jernbanen i Norge. Alliansens formål er å arbeide for økte bevilgninger til utbygging av jernbaneprosjekter og opprustning av det eksisterende jernbanenettet. Jernbanealliansen består av:

- Arbeidsgiverforeningen Spekter
- Framtiden i våre hender
- Landsorganisasjonen i Norge (LO)
- LO Stat
- Natur og Ungdom
- Naturvernforbundet
- Norsk Jernbaneforbund
- Norsk Lokomotivmannsforbund
- Trygg Trafikk

Med vennlig hilsen

Tonje E. Orsten Kristiansen
styreleder